

SETKÁVÁNÍ

BRNĚNSKÝ EVANGELICKÝ MĚSÍČNÍK

5

Ročník X květen 2008 číslo

úvodník

Máj – lásky čas ...

Byl pozdní večer, první máj, večerní máj, byl lásky čas...

Kdo by neznal tyto nádherné Máchovy verše a komu by při nich neprošlo myslí příjemné pohlazení! Každý však ze zkušenosti ví, že to s tou láskou není tak jednoduché. Dokonce ani se slovem láska. Plně jsem si to uvědomil v roce 1990, když jsem uléhal při služební cestě poprvé v jednom západoberlínském hotelu a všiml si, že na nočním stolku leží nějaká kniha. Byl to Nový zákon v němčině, angličtině a francouzštině. Řekl jsem si – porovnáám český text s těmito texty. Protože jsem se ke konfirmaci učil nazpaměť „Chválu svaté lásky“ (13. kapitola z listu apoštola Pavla do Korintu) a kupodivu mi ještě nevymizela z paměti, našel jsem si ji ve francouzském textu. A hle – žádná láska „l'amour“, ale „la charité“. Francouzština tedy rozeznává mezi druhy lásky. Ale to přece my také, jen pro to nemáme různá slova! Ta láska „l'amour“ jistě patří spíše Máchovi a jeho Máji, stejně jako třeba Šalomounově Písni písní, Písni o Viktorce Jaroslava Seiferta a básním mnoha dalších básníků. Jistě patří i písním Smetany, Dvořáka, Schuberta a mnohých jiných. Bohužel ji dovedou zneužít i odrhovačky Evy a Vaška a bulvární noviny až po pornografické adresy na internetu.

Láska „la charité“ není zdaleka takovým předmětem zájmu nejširší veřejnosti. Kde je však hranice mezi těmito „láskami“? V čem se liší? Je to snad jen rozdíl mezi fyzickou a citovou stránkou lásky? To určitě ne!

V každé lásce musí být dva – milující a milovaný. Pomineme-li sebelásku ve smyslu sobectví jako pochybný způsob milování, pak jde vždy o dvě osoby. A láska by měla proudit od milujícího k milovanému (i když by to mělo platit pro obě strany). Jenže láska milenecká a ještě víc manželská zpravidla není takhle jednosměrná. Přivlastňuje si toho druhého, požaduje od něho vztah, chování a konání podle svých představ a nepřipouští možnost ukončení vztahu z iniciativy druhé strany. Kromě nesobeckosti má tedy i sobecké rysy a záleží na povaze milujícího subjektu, kolik jich je.

Ale ta láska „charité“ – a nazývejme ji láskou k bližnímu – podle apoštola Pavla „...trpělivá jest, dobrotivá jest, láska nezávidí, láska není všetečná, nenadýmá se....všechno snáší, všemu věří, všeho se naděje, všeho trpělivě čeká“. Tato láska je tedy krajně nesobecká. Ale cožpak Ježíš nepoukazoval na to, že mnozí pokrytci dávají almužnu proto, aby byli viděni nebo aby si dláždili cestu do nebe? Mluvíme však o lásce, nikoliv o aktu milosrdenství, který může mít různé příčiny a podoby. Tato „svatá láska“ – láska k bližnímu – nese v sobě nejen pomoc v nouzi, ale i odpuštění, povzbuzení a útěchu. A podle potřeby i to milosrdenství. Je tedy mnohem blíže biblické zvěsti než láska milenecká. Je naplněním druhého velkého přikázání vysloveného Ježíšem: „Milovati budeš bližního svého jako sebe samého.“ (M 22,39)

Je tu však ještě láska k Bohu, vycházející z prvního a největšího přikázání: „Protož milovati budeš Pána Boha svého ze všeho srdce svého, a ze vší duše své, i ze vší mysli své (M 22,37, Mk 12,30, L 10,27). Zdá se, jako by toto přikázání bylo jednostranné, jako by určovalo jen náš vztah k Pánu Bohu a Bůh jako by byl v tomto vztahu zcela pasivní, jako je to v některých nekřesťanských

náboženstvích. Ale opak je pravdou. Boží láska přesahuje všechny naše představy, provází nás na každém kroku, je ochotná nás vždy vyslechnout a dává nám v každé situaci naději a v celém životě jistotu, že nejsme sami. Dovoluje nám vracet se, když jsme zabloudili, a odpouští nám, když jsme zhřešili. Máme pro tuto vše přesahující lásku v jazyce vůbec nějaké slovo? Ale máme - a jen jedině: Bůh je láska.

Snad si případní čtenáři teď řeknou, že jsem nespravedlivě (a zvláště teď, na počátku měsíce lásky) zcela odvrhl tu lásku mileneckou – to však vůbec není pravda. Bůh stvořil muže a ženu a jako pouto mezi nimi stvořil lásku. A pokud je opravdová, naplnil ji těmi nejkrásnějšími pocity, kterých jsme schopni. Tak tedy i této lásce zvolíme – a nejen v květnu – na pozdrav spolu s Jaroslavem Seifertem:

Ty, lásko, pozdravena buď,
buď věčná, skutečností jsi-li.
A jsi-li snem, jen neprobuď
mé oči, i když den je bílý!

A všechny lásky světa ať v každou dobu naplňují to známé Pavlovo:

„Nyní pak zůstává víra, naděje, láska, to tré, ale největší z nich jestiť láska.“
(1K 13,13)

Zdeněk Přikryl

bylo

Světový den modliteb – 7. březen

Křesťanská komise guyanských žen připravila modlitební program k vyprošení Boží moudrosti a porozumění mezi národy. Brněnské setkání se uskutečnilo v husitském sboru na Botanické ulici s úvodním slovem farářky K. Bezdičkové, která nás seznámila s dějinami Guyany - hospodářstvím, kulturou, školským systémem a náboženstvím.

V současné době v Guyaně působí ekumenická společnost, v níž se všechny církve sjednocují pro společný cíl křesťanství. Není bez zajímavosti ani historie, do Guyany dorazili v 17. století jako první křesťanští misionáři - Holanďané z luteránské církve. Z Německa připutovala misie Moravských bratří, kteří jako první pronikli mezi americké Indiány a Afričany. Zejména to byly domorodé ženy, které otevřely srdce Bohu a s příznačnou jim odvahou a vírou se vymanily ze jha otroctví a diskriminace a dosáhly volebního práva v roce 1953 ustavením Rady pro ženské otázky. V roce 1996 byla zvolena první prezidentka, žena americko-indiánského původu. Ústavou z roku 1980 byl přijat zákon chránící ženy a jejich děti před násilím a diskriminací.

Poselství křesťanské komise guyanských žen bylo uvedeno biblickým veršem: Blaze těm, kdo slyší Slovo Boží a zachovávají je. Následovat Krista a bojovat dobrý boj víry i při prožívání úzkostí a vyhoštění, nepodléhat pochybám, ale naopak, proměnit je v odvalu. Zůstávat s Kristem a nést plody užitečné.

Výňatek z příspěvku Miluše Šubartové

zaujalo nás

V posledním čísle Respektu (13/2008) jsme si všimli zajímavé ankety, ve které odpovídali čtyři významní teologové na otázku: Co by to znamenalo, kdyby bylo nalezeno skutečné Ježíšovo tělo? Jejich úvahy byly následující:

Petr Pokorný, biblista, Evangelická teologická fakulta UK

Pro mnoho křesťanů by to byl šok, ale křesťanská víra by to přestála. Všechny biblické texty o vzkříšení předpokládají, že „vzkříšení“ je dílem Božím. Mohli bychom povědět, že vychází z informace o člověku, obsažené v Boží „paměti“. Vzkříšení neznamená resuscitaci. Naznačuje to i Pavel z Tarsu v prvním listu do Korintu ze začátku padesátých let prvního století.: „To, co zaséváš, není tělo, které vzejde.“ Vyznává-li křesťan, že Ježíš byl vzkříšen, znamená to, že Ježíšův příběh došel svého cíle u Boha a to, co reprezentuje, je smyslem a cílem lidského života i celých dějin.

Juan Provecho, kněz, vedoucí tiskového střediska České biskupské konference

Těžko říct, jak by takový objev někdo prokázal. Ježíšů žily v novozákonní době stovky a spousta jich mohla mít za otce nějakého Josefa. Ale budiž, zspekulujme si. Kdyby se našly skutečné Ježíšovy ostatky, pro křesťany by to znamenalo ohromné zklamání. Naše víra stojí a padá se vzkříšením Ježíše Krista, od vzkříšení se odvíjí vše ostatní. Kdyby se ukázalo, že Ježíš vzkříšen nebyl, ztratila by víra cenu. Říkal to ostatně již svatý Pavel: „A jestliže nebyl Kristus vzkříšen, pak je naše zvěst klamná, a klamná je i vaše víra.“ Pro křesťanství by to byl konec.

Jana Šilerová, biskupka Církve československé husitské

S věřícím člověkem tahle zpráva nic neudělá. Víra nestojí a nepadá s tím, na co si lze sáhnout. Co je důležité, je očím neviditelné, správně vidíme jen srdcem, jak řekl Exupéry. Jinak to říká i Pán Ježíš „nevěřícímu“ Tomášovi: „Blahoslavení, kteří neviděli a uvěřili.“ A Tomáš se při setkání se vzkříšeným Kristem styděl sáhnout do jeho ran po hřebech. Než se pousmát nad bláhovostí otázek „co by kdyby“ nebo nad čas od času nalezenými „skutečnými“ hroby, se spíš zeptám: „ Co uděláš, čtenáři, se svým životem, když byl hrob prázdný?“ Pan vstal, život dal.

Zdeněk Bárta, farář, Českobratrská církev evangelická

Neznamenalo by to vůbec nic. Bible nepracuje s vědecky ověřitelnými fakty, ale vyjadřuje své hluboké pravdy literární metodou obrazů, mýtů a legend. Dělat z nich historii je vědomý podvod jak pro pana Camerona a jemu podobné, tak pro náboženské fundamentalisty. Je dobrým kšeftem podsunout Bibli nějaké tvrzení a poté je bombasticky potírat či dokazovat. Např. Ježíšovo tělo bylo vzato do nebe (proto nemá co dělat v hrobě), potopa není mýtus, ale historie (proto je třeba nacházet Noemovu archu). Jediným důvodem rozvířování těchto senzací je komerční zájem.

Jiří Grygar: Ježíše ukřižovali 3. dubna 33

Astronom Jiří Grygar, křesťan a hlava spolku vědeckých skeptiků Sysifos, na serveru víra.cz tvrdí, že nejpravděpodobnějším časem ukřižování Ježíše jsou Velikonoce 3. dubna 33 našeho letopočtu. Jak Grygar uvádí, na tomto datu se totiž s evangelisty shodují historikové astronomie, kteří rekonstruovali data Velikonoc podle tehdejšího židovského lunárního kalendáře v době vlády římského místodržícího Pontia Piláta. Kristus se podle astronomů, kteří vycházejí z konjunkce (přiblížení) planet Jupiter a Saturn, nejspíš narodil sedm let před naším letopočtem někdy koncem léta nebo na podzim. Když zemřel na kříži, bylo mu podle těchto výpočtů čtyřicet let. V den 3. dubna 33 v podvečer vyšel podle astronomů v Jeruzalémě Měsíc v úplňku už zčásti zatemnělý. Zatmění skončilo 51 minut po jeho východu. Právě o tom se zmiňují hned tři evangelisté: Matouš, Marek a Lukáš.

Lidové noviny 22.3.2008 převzato z ČTK, vybrala Eva Šimková

Stvoření světa a Darwin

Při otevření internetu www.christnet.cz mně hned padl do oka rozhovor M. Hrubeše s geologem a paleontologem P. Budilem, vědeckým pracovníkem Geologického ústavu. Rozhovor se týkal něčeho tak neustále konfrontovaného, jako je poselství v knize Genesis o stvoření světa a Darwinovy teorie vývoje světa a živých organismů. Zaujalo mne to proto, že i já jsem kdysi stála před otázkou, jak se vlastně postavit ke stvoření popisovanému v bibli na jedné straně a darwinismu na straně druhé. V rozhovoru mne potěšilo hlavně to, co je víc než jasné, že biblická zpráva o stvoření a darwinismus nejsou konfrontační, ale že jsou to dvě strany téže mince, které jsou neoddelitelné. Je jen potřeba porozumět tomu, že svět je mnohem složitější, než jsme si mysleli, že všechno, co se zde odehrálo za posledních pět miliard let a možná mnohem za mnohem delší dobu, bylo stvořeno pro nás a pro to, abychom pronikali do tajemství světa, do jeho zákonů. Věda a vědci jsou tu od toho, aby se tak dělo, aby naše poznání bylo čím dál hlubší a přesnější, vědec by řekl objektivnější. Jen je potřeba, aby člověk (vědec) měl pokoru a viděl či spíše navíc tušil „věci za věcmi“. Stvořitel-Bůh všechno takto připravoval pro nás, pro naše potřeby, pro náš život. Dnes ve své pýše a „osvobození se“ si člověk čím dál víc připadá jako pán světa, pasoval sám sebe do role stvořitele, a tak to vypadá, že Bůh je čím dál vzdálenější, jako by se vytrácel z tohoto světa. Je to důsledek našeho postavení se proti Bohu. Nenechme se ale svěst úžasnými objevy vědy, sotva se objev dostane do vědeckého časopisu, již není zcela pravdivý, již může být záhy překonán. Tak i darwinismus byl poplatný své době a hlavně nemusí být vůbec ztracován. Darwin svou teorií posunul i naše poznání zase o kus dál. Nebezpečný je i opačný extrém, vykládat bibli doslovně, jak to dělají tzv. vědečtí kreacionisté. Mimochodem sám Darwin vystudoval teologii a nebyl nikdy zcela nevěřící, ačkoliv sám sebe později považoval spíše za agnostika.

Člověka tak spíše mrazí z toho, že celá příprava naší existence trvala miliardy let, a ne šest dní, jak říká bible. Je však nutno v této souvislosti právě připomenout, co říká bible: „Člověče, nejsi tu v tom toku času a proměně sám a už vůbec ne sám od sebe. Všechno, co tě obklopuje, je mým dílem (dílem Stvořitele), všechno jsem to stvořil pro tebe. Jsi mým partnerem, ne hříčkou přírodních sil“. Bible tak neříká, v co máme věřit, ale v koho. A tak budme rádi, že ve světě vědy není nic definitivní a že jsou vědci-křesťané, kteří dokážou propojit svět vědy - svět objektivní - se světem duchovním, že mají dar slyšet zvěst našeho Stvořitele.
Dagmar Stejskalová

čteme bibli

Seslání Ducha svatého - Skutky 1-2

Velikonoční události přinesly učedníkům, a nejenom jim, mnoho nového. Na Ježíšovu smrt, vzkříšení, ale i jeho život začali nahlížet očima víry.

Pochopit to všechno nebylo snadné tehdy ani dnes. Čteme, že Ježíš po svém vzkříšení svým učedníkům mnoha způsoby prokazoval, že žije. Snad proto, že člověk je ke svědectví druhých spíše nedůvěřivý a sází hlavně na svoje smysly. Čtyřicet dní se Ježíš ukazoval svým učedníkům a učil je o Božím království. Jednou, když seděli společně u stolu, Ježíš učedníkům nařídil, aby neodcházeli z Jeruzaléma. Měli totiž být zanedlouho pokřtěni Duchem svatým, který jim dá sílu, aby mohli o Ježíši svědčit v Jeruzalémě, v celém Judsku a Samařsku a až na samý konec země. Poté byl od nich Ježíš vzat do nebe, do Boží blízkosti.

Svědčit o Ježíši není nic jednoduchého. Sami víme, jak je těžké si s druhým povídat o víře v Krista. Jak naše upřímné svědectví může vyznít nepřesvědčivé nebo trapně. Jindy v rozhovoru použijeme tolik církevnických termínů, že nekostelový člověk neví, o čem je řeč.

Ale jsou momenty, kdy vnímáme, že jsme svým svědectvím druhého zaujali, že se zajímá a chce vědět víc, a že slova o důležitosti víry v Krista v našem životě už nejsou jenom církevní formulkou, ale živým a životodárným svědectvím věřícího člověka. A my věříme, že právě v těchto vzácných a cenných chvílích nám asistoval Duch Svatý.

Když se konaly v Jeruzalémě židovské svátky Letnice, všichni učedníci a ostatní lidé se shromáždili na jednom místě. Najednou se strhl prudký víchř z nebe a naplnil celý dům. Tady přichází ke slovu Duch Svatý. Duch, který si jindy jako vánek věje, kam chce, se tenkrát v Jeruzalémě proměnil v nezadržitelnou víchřici. Vždyť je potřeba, aby si všichni všimli, že se děje něco zásadního a jedinečného, něco, co nelze jen tak přehlédnout!

A objevily se jakoby ohnivé jazyky a rozdělily se a na každém učedníku spočinul jeden. Znamení síly a přítomnosti božího jednání.

A všichni byli naplněni Duchem svatým a začali ve vytržení mluvit jinými jazyky, jak jim Duch dával promlouvat. Učedníci nemají mezi sebou Ježíše, ale mají slova, svědectví

Pro víru je nezbytné s(S)lovo. Slovo se stává komunikačním médiem víry. Slova mají velkou moc a my prosíme o Boží pomoc, o sílu Ducha svatého, abychom mohli jako učedníci tenkrát v Jeruzalémě, také správně, věrohodně, pravdivě a s láskou zvěstovat každému člověku jeho jazykem veliké Boží skutky. Ježíš, ten popravený a pohřbený, je živ. Bůh potvrdil, že Ježíšova cesta lásky a odpuštění je jeho cestou za člověkem. A o těchto Božích skutcích máme vědět nejenom my, ale celý svět.

Romana Špačková

bylo

O dojmu z pašijových her – opery Kristův dotyk

Tak je to za námi. Přiznejme si, že jsme si všichni oddechli. Pořádat operu v našem kostele a ještě současnou! Oddechli si ti, co s obavami hleděli, zda nezůstaneme dlužní, oddechli si ti, co nasadili své krky i pověst, aby věc zorganizovali a obstarali prostředky na úhradu výloh za cestu účinkujícím (a za spoustu jiných věcí), a také i ti, kteří si s sebou vzali na představení vatu do uší, kdyby se ta moderní hudba nedala poslouchat. Nejistota očekávání se však se zhasnutím světel a prvními tóny vytrácela. Pozvolna jsme byli vtaženi do nám důvěrně známých biblických pašijových příběhů nevtíravým způsobem, až jsme mnozí mohli být přistiženi při zamáčknutí slzy v oku v kritických okamžicích děje, pochopitelně také díky podmanivosti hereckého i pěveckého výkonu sólistů i sboru. Harmoničnost a znělost sborových pasáží byla až nečekaná a dodala příběhům gradaci a účinek, zrovna tak jako hra barevných světel na kostýmech postav uprostřed tmy kostela.

V soustředění, oproštění od vnějších vlivů, jsme tak mohli vnímat samé jádro velikonoční zvěsti. Nebylo tedy divu, že dvacet obrazů proběhlo nepozorovaně do finále. Míra přesvědčivosti provedení, přesahující profesionalitu, byla zřejmá ze závěrečného aplausu publika. Nelze než ještě jednou poděkovat za skvělý zážitek i svědectví autorům i účinkujícím do Bratislavy a jinde na Slovensku, kde působí. Také díky těm, kteří zde v Brně zařídili vše potřebné pro provedení díla a nesli tíhu odpovědnosti. Dovolím si jmenovat za všechny manžele Pospíšilovy. Nechtě se jim daří stejně úspěšně i při dalších dílech hudebních nešporů.

Jan Vondra

A čo teraz?

závěrečný obraz opery Kristův dotyk

Rachel: Ľudia sa trápia stále.

Maja: Pane môj povedz! Čo robiť dnes? Svet krutý je práve teraz.

Nao, Michael: Ako len vládať žiť na zemi, dúfať, milovať!

Ježíš: Netreba mať mnoho, aby prišlo šťastie. Radujte sa z mála, túžte po poznání a pravde. Neopustte múdrosť, pomáhajte opusteným, chudobným a trpiacim. Budte verní Bohu a chváľte Ho. Nebojte sa prekážok v živote. Dôverujte Bohu ľudia. Taký je náš Otec ľudia, taký je náš Otec ľudia, láskavý, láskavý Pán. Ja som Alfa, Omega. Ja som Alfa, Omega. Hovorí Pán. odchádza

Mária: Je tu zas! Je tu zas! Hrôza, zloba, Pane!

Ľud: Kto zahubil lásku?

Maria, Rachel: Len smrť a zmar tu vôkol, ja túžim po láske. Ó Pane pomôž a nedaj ľudstvu zhynúť!

Maria: Láska Tvoja v mojej duši spieva.

Rachel, Sara, Mahat, Jochanan: Pane môj!

Maria: Láska Tvoja v mojej duši spieva a každý deň v slzách chválim Tvoju múdrosť a každý deň v slzách chválim Tvoju lásku a prosím, Pane, prosím, Pane, nedopusť! Slzy sirôt, nedopusť viac a zlám zlobe krídla!

Maria, Rachel: Len smrť a zmar tu vôkol, ja túžim po láske. Ó Pane pomôž a daj nám večnú lásku!

autoři liberta jsou Eva Bachletová a Vítězoslav Kubička

rozhovor

s Ing. Lubomírem Ryšavým

Tiší, pozorní, vždy mezi námi na svém místě... Kolik takových bratří a sester vidáme ve shromáždění a tušíme, že by nám měli co povědět. „Nízké o sobě smýšlení“ je však vede k tomu, aby se drželi zpátky. Jsme rádi, že s jedním z nich se nám přece nakonec podařilo uskutečnit rozhovor: s někdejší bratrem kurátorem II.sboru ČCE v Brně.

Podle příjmení bych tipoval, že pocházíš z...

Ano, vyrostl jsem v živém evangelickém sboru v Miroslavi. Můj pradědeček, který měl šest synů a jednu dceru, pocházel ovšem z Moutnic, z diaspory sboru nosislavského. Tamní kostel s farou byl pro pravidelné cesty příliš vzdálený. A tak když se dověděli, že v Miroslavi se řada německých sedláků, snad kvůli alkoholu, dostává „na buben“, napadlo pradědečka odkupovat v Miroslavi postupně pro každého syna jedno z jejich stavení. Ti nejstarší, jako například náš dědeček, si tam s sebou přiváděli manželky, mladší synové se až na místě seznamovali a ženili s miroslavskými děvčaty. Představte si v jedné ulici vedle sebe šest selských statků, patřících jednotlivým rodinám Ryšavých. Není divu, že mám spoustu evangelických příbuzných.

Od té doby příjmení Ryšavý avizuje původ z Miroslavi (podobně jako Lukl většinou z Nosislavi nebo Maláč z Heršpic).

Já jsem ročník 1926. Nás mladých byly houfy – několik skupin v nedělní škole – a bylo to krásné dětství. Jako chlapec jsem v Miroslavi ještě zažil Th.Lic. Ladislava Hájka, který však zemřel, ještě než jsem začal chodit do školy. Vzpomínám si, že naši měli v ložnici celý život dvě velké fotografie – Masaryka a Hájka. Z toho je vidět, jak velmi si svého faráře cenili. Po něm přišel pan farář Sochor a po čase vikář Zlatohlávek, který byl původně určen pro znojenskou filiální stanici. Miroslav i Znojmo však v r. 1938 byly připojeny k Německu a J.O. Sochor musel odejít. Po celou další dobu tak zůstal naším kazatelem Jan Zlatohlávek. Kromě Znojma jezdil kázat i do Břeclavi a Hustopečí, jež rovněž byly v zabraném území.

Jak tyto zvraty zasáhly do tvého života?

V Miroslavi polovina obyvatelstva byli Češi, druhá polovina Němci. Jako děti jsme se bez rozlišování kamarádili a všichni více méně znali oba jazyky. Po Mnichovu odešli čeští učitelé a úředníci, zůstali jen sedláci. Až po 1. třídu měšťanky jsem chodil do české školy, ta však byla zrušena a od druhé třídy jsem už musel do německé Hauptschule. Nicméně pan farář Zlatohlávek si jednou týdně shromažďoval české děti v „Kruhu“ a vyučoval pro nás češtinu. Nakonec mě naši – na radu tatínkova přítele, Ing. Gustava Hájka, pocházejícího z miroslavské fary – nechali absolvovat 4. třídu na české „hlavní škole“ v Brně, načež jsem se přihlásil na strojní průmyslovku, kde prof. Hájek učil. Ale ve 3. ročníku jsme kvůli horlivosti ředitele školy museli narukovat k Technische Nothilfe. Ráno bylo vydáno nařízení, a večer už nás odváželi na asanační práce v bombardovaném Berlíně. Nestihl jsem už zajet přes říšské hranice do Miroslavi, ba téměř rodičům ani podat zprávu. Naštěstí mě do Německa vypravila teta, u níž jsem v Brně bydlel. Těch několik měsíců v Berlíně jsem za častých náletů přestál bohudík bez úrazu. Ve čtvrtém

ročníku průmyslovky jsme pak vzhledem k „uhelným prázdninám“ a blížící se frontě chodili do školy jen jednou týdně a naše maturita byla v roce 1945 nečekaně stanovena již na leden, protože nás potřebovali při budování zákopů a opravách na železnici. (Po válce byl ředitel naší školy souzen za kolaboraci a veřejně popraven!)

Rok 1945 přinesl více klidu?

V Miroslavi zahynulo při bombardování ještě 7. května i několik evangelíků. Německá armáda se stahovala k Pálavě. Druhý den přišli ruští vojáci. Můj tatínek byl za první republiky místostarostou, a tak mu teď dosavadní německý starosta přišel předat obecní úřad. Národní výbor byl složen z Čechů, kteří v obci zůstali, a tatínek byl předsedou. Ale asi za tři dny odněkud přišli „partyzáni“, vyházel všechny a začali tvrdě postupovat hlavně vůči německým rodinám a jejich majetku. Donutili je ve dne pracovat a na noc je soustřeďovali do zámku. Nicméně čeští obyvatelé se k Němcům chovali slušně, jak to bylo v obci vzájemným pravidlem. Vzpomínám si, jak si k nám německí sousedé přicházeli kupovat brambory, a někteří si od tatínka vyžádali potvrzení o tom, že nebyli nacisty.

Jak se ti podařilo v Brně aklimatizovat?

Když mě sem tatínek tenkrát přivezl, tak vzhledem k tomu, že byl kamarád s Viktorem Hájkem, zavedl mě do Blahoslavova domu. Zde jsem pravidelně chodil na bohoslužby a do dorostu, později do sdružení mládeže. Při schůzkách jsem asi byl trochu outsider; neměl jsem náturu prosazovat se do popředí. Vybavuji si ale, jak v prostředí mládeže spontánně vznikl „Odbor písmáků“ s každodenní domácí četbou jedné kapitoly z bible podle společného rozvrhu. Protože jsem bydlel v Černých Polích, býval jsem ovšem někdy i ve sboru husovickém. Po maturitě jsem nastoupil na techniku – strojní obor – a v r. 1950 mě povolali do základní vojenské služby.

Co ti vojna dala nebo vzala?

Můj bratr byl zařazen k „černým baronům“, do tzv. PTP, patrně proto, že naši rodiče byli prohlášeni za kulaky (ale nepostihlo je nucené vystěhování, jen byli vyloučeni z JZD). Já jsem prodělával řadový výcvik u tankové pěchoty ve Strašicích. U našeho útvaru bylo mnoho „východňarů“, majících potíže s odborným vojenským názvoslovím atd., a tak jsme se v některých specializacích uplatňovali my ostatní. Sloužil jsem celou dobu jako písař praporu. Tak jsem si snáze mohl říkat o nedělní odpolední volno a využívat možnost účasti na bohoslužbách v Holoubkově, kazatelské stanici rokycanského sboru. V kanceláři jsem měl i bibli a zpěvník. Když jednou přijela k pluku kontrola z ministerstva, generál Tesařík, kterého se všichni báli, kontrolovali nám i skříňky. Kdo ví, co se stane, až otevrou tu mou! Ale právě moji skříňku tenkrát prohlídka kupodivu obešla.

Kde jsi zakotvil po návratu do civilu?

Já jsem ještě před narukováním, hned po promoci, přijal zaměstnání v Královopolské, v oddělení vodohospodářských zařízení. Tam jsem se tedy vrátil a na nejobyčejnějším řadovém místě pak pracoval další desítky let, až do důchodu. Kulacký původ se za mnou samozřejmě táhl až sem, stejně jako mé náboženství, o němž se obecně vědělo. Ale kádrové znevýhodnění mě zas až tolik netrápilo, já stejně na nějakou manažerskou roli nemám povahu. Mnohokrát jsem si říkal, že v mém životě – asi ne náhodou – vlastně všechno probíhalo dobře. V první době byl ještě brněnským farářem Viktor Hájek a po jeho volbě za synodního seniora si sbor

povolal J.P. Šebestu. Za něj jsem byl vybrán do staršovstva. V roce 1953 jsem se šťastně oženil. Moje manželka Marie byla zaměstnána ve Frutě – zprvu dočasně v Uherském Hradišti, ale nakonec v Brně, kde jsme se už usadili natrvalo. Zde se nám narodily obě děti.

Je krásné, že obě – Ivan jako farář a Lýdie jako manželka významného faráře – jdou duchovně stejnou cestou jako vy, jejich rodiče.

Musím se přiznat, že tomu jsem rád a zůstávám za to vděčný. Nejsem si vědom, že bychom měli na jejich zaměření nějak výraznou zásluhu. To, že si dcera našla Joela Rumla, jsme neovlivnili my. Seznámili se prostě na církevních lesních brigádách. A když náš syn přemýšlel o studiu bohosloví, vůbec jsme mu to nedoporučovali, spíš upozorňovali na to, jak je obtížné být v této době farářem. On měl blízko k psychologii, a současně pod vlivem pana faráře Heryána také k teologii. Dodatečně nám vysvětlil, že vycházel z úvahy, co je za dané situace důležitější: jestli psychologie, nebo teologie – a jelikož měl za to, že teologie, rozhodl se pro ni. Ale psychologický zájem ho neopustil, a tak, když potom v letech 1983-97 byl farářem v Hořicích, přihlásil se ještě k dálkovému studiu na FF UK. To se přirozeně nepodařilo. (Anekdotický zážitek z přijímacího pohovoru: Ptali se Ivana, proč že při takovém divném zaměstnání chce studovat psychologii. „Chodím často ke starým lidem a měl bych s nimi umět kvalifikovaně zacházet.“ Předseda komise připustil, že si režim se starými lidmi vskutku moc rady neví. Přisedící docentka podotkla: „A pane profesore, s mladejma si rady ví?“) Na tu školu se Ivan dostal až po r. 1989, takže teď má ukončené studium obou oborů. Je zaměstnán na poloviční úvazek jako farář v Kroměříži – zprvu tam nastupoval také s určením pro církevní konzervatoř – a současně pracuje ve Středisku výchovné péče

Dovol nyní otázku, jak jsi zvládal ztrátu své paní, když v mladém věku zemřela?

Bylo jí 52 let. Když na to vzpomínám, říkám si zpětně, že to po dvaceti sedmi letech společného života asi muselo být hrozně těžké. Ani jsem si však tenkrát neuvědomoval, že by to nějak přesahovalo moje možnosti. Zpočátku byla spousta zařizování a povinností. Dceřina rodina bydlela u nás, Joel – který předtím pracoval v Brně jako pomocný stavební dělník – konal tehdy náhradní vojenskou službu na východním Slovensku. U nás se jim narodil Ondřej. Měl dva roky, když moje choť zemřela. Zuzanka se narodila čtyři dny po její smrti. Manželka měla epilepsii, a 22 měsíců v závěru života trpěla rakovinou. Člověk tedy nebyl úplně nepřipraven, i když někdy se její stav na čas zdánlivě zlepšoval a poté zase horšil. Neuměl bych asi tak snadno říct, co mě tenkrát vlastně drželo.

Jaký vztah k duchovní tradici rodiny mají tvoji vnuci?

U Lýdiina syna Ondřeje to je dost jasné: je farářem v Rovečném. Jeho sestra Zuzana, studující při zaměstnání vysokou školu, se účastní sborového života. Ivan s Věrou mají tři kluky: Benjamina, Ilju a Erika – všichni ještě studují. Pokud jde o jejich církevní zkušenost: Tihle chlápci nepoznali družný život ve sdruženích mládeže, protože v Hořicích i v Kroměříži chyběli ve sboru kamarádi v jejich věku. Prožili místo toho například v Německu pracovní pobyty mládeže v rámci Akce Sühnezeichen. Do kostela běžně chodí.

Zachytil Ctirad Novák – dokončení příště

služba bližnímu

Armáda spásy v Brně

Víme o ní, ale víme o ní málo. Armáda spásy (AS) nespĺňuje podle zákonů ČR podmínky pro církevní registraci, je proto dosud registrovaná jako občanské sdružení. V oblasti duchovní práce je její činnost podobná většině křesťanských církví. Učení AS je založeno na Bibli a z ní čerpá motivaci pro svou činnost. Křesťanská zvěst je úzce spjatá s praktickou službou bližnímu v nouzi, a to bez ohledu na jeho vyznání či církevní příslušnost. Jednotlivá místa společenství křesťanů shromážděných na pozvání AS se nazývají sbory. Ty pořádají pravidelné bohoslužby, biblické hodiny a jiná setkávání pro různé věkové kategorie. Členem AS se může stát věřící křesťan, který si ji zvolí za svůj jediný duchovní domov. Členové AS se běžně nazývají „vojáci“. Další, volnějši formou členství je tzv. „stoupenec“, který je platným členem AS, nebere však na sebe všechny závazky jako vojáci a nenosí uniformu. Důstojník AS (kapitán, major atd.) je ordinovaný duchovní, tj. absolvent teologicko-sociálního studia v Kolíně a také i v Londýně.

Armáda spásy v naší zemi zahájila svoji práci v roce 1919. Její myšlenky k nám přišly z Velké Británie, kde ji v roce 1865 založil metodistický kazatel William Booth a kde se dosud nachází její mezinárodní centrum. AS u nás přežila léta nacismu, ale už ne komunismu. Komunistická vláda uvěznila početnou skupinu členů AS. Nejznámější z nich byl major Josef Korbel, jehož jméno nese Centrum sociálních služeb v Brně na Mlýnské ulici č. 25. Jedná se o rohový čtyřpodlažní dům - ubytovnu s kapacitou 135 lůžek, určený lidem, kteří ztratili střechu nad hlavou. V přízemí se nachází prostorná jídelna, která zároveň slouží jako denní centrum pro všechny, kteří v zimě nebo dešti nemají kam jít. Zde je také možnost přihlásit se do pořadí na sprchování a osobní hygienu, a to nezávisle na tom, zda zájemci přicházejí právě z ulice, či jsou v domě již déle ubytováni. Velký význam má i tzv. „butik“, z něhož mohou bezdomovci dostat obnošené, avšak čisté oblečení dle vlastního výběru. (Mimochodem, do šatníku můžeme přispívat i my svými dary zachovalých bund, kalhot, košil, svetrů, mikin, prádla a bot, a to prakticky kdykoliv, protože je přebírá vrátný).

Ve dvou dalších poschodích je tzv. noclehárna. Zde jsou zvlášť pokoje pro muže a ženy, s vojenskými patrovými postelemi a malými zamykatelnými skřínkami. V místnostech o velikosti běžného pokoje přespává až 10 lidí. Současný denní režim stanoví, že v 8 hodin opouštějí ubytování pokoj. Ten se zamyká a je jim k dispozici opět po 17. hodině. Cena za jednu noc se snídání činí 35 Kč. Povlečení lze měnit 1 x týdně. Každodenní podmínkou poskytnutí tohoto přespání je, že žadatel není opilý. V dalších poschodích jsou pokoje pro dlouhodobější pobyt tzv. „bezdomovců“. Této části domova se říká azylový dům. Jsou tu dvou- až čtyřlůžkové pokoje s jednoduchými váleci, skřínkami, stolem a židlemi. Pro dva až tři pokoje je společná koupelna a WC. Délka pobytu je zde omezena na 18 měsíců. V posledním patře je 6 garsoniér, které umožňují vybraným obyvatelům nižších pater nácvik samostatného života, včetně možnosti si sám vařit.

Každodenní život v domě koordinuje deset pečovatelů, pracujících v nepřetržitém provozu. Ráno otvírají dům, připravují a rozdělují čisticí prostředky a organizují úklid (ubytovaní si uklízejí své pokoje, společné prostory uvnitř i v okolí budovy), pomáhají řešit krizové situace mezi obyvateli (a to ve dne i v noci, někdy i za nutné pomoci policie), koordinují stravování obyvatel, přijímají klienty a ukončují jejich pobyt (někdy i nedobrovolně, v případě kázeňsky nezvladatelných jedinců), pomáhají řešit aktuální zdravotní problémy aj. Kdybychom pečovatele nazvali „pracovitýma rukama a srdcem“, nesly by patrně čtyři sociální pracovníce, s nimiž pečovatelé úzce spolupracují, označení „odborný mozek a duše“ celého zařízení. Klienty mají mezi sebou rozděleny tak, aby důkladně znaly jejich sociální situaci a v hovorech s nimi je mohly nasměrovat k individuálnímu řešení jejich blízké i vzdálené budoucnosti. Jde zejména o nalezení práce, bydlení, navázání vztahu s rodinou a celkové převzetí zodpovědnosti za jejich další život.

Součástí Centra sociálních služeb Josefa Korbela, jehož ředitelem je pan Bc. P. Kosorin, je také Azylový dům na Staňkově ulici v Brně, v němž nacházejí ubytování rodiny s dětmi. V tomto domě AS pracovala již před 2. světovou válkou. AS nabízí své služby v Brně ještě na dvou dalších místech: na rohu Körnerovy ulice a Bratislavské je denní (tzv. komunitní) centrum, zaměřené především na sociální pomoc Romům a seniorům z okolí. Jde o přípravu dětí na 1. třídu, doučování školáků, jídelnu pro seniory aj. V přízemí Azylového domu na ul. Staňkově je brněnský sbor AS s pravidelnými bohoslužbami a další komunitní centrum, podobné výše popsanému. Šéfem těchto komunitních center a současně kazatelem sboru je pan kapitán Peter Beeldman, Holanďan, který v Brně žije s rodinou. Vedení celé AS v ČR je holandské. Národním velitelem v Praze je pan major Pieter H. Dijkstra, jeho zástupkyní je jeho manželka, majorka Annelies Dijkstra, koordinátorem vězeňské péče AS v ČR je Brňák, pan kapitán Aleš Malach.

Práce AS je v našem českém prostředí jakoby nedocenená. Je to jistě i díky ideologickým masážím, které jsme jako občané dostávali v minulých čtyřech desetiletích, ale svůj podíl viny nese i nepříliš velká ochota holandského vedení k ekumenické spolupráci s ostatními církvemi na místní úrovni. Práce AS je rozsáhlá (v devíti městech republiky), obdivuhodná a kvalitní. Velké pracovní nasazení většiny převážně mladšího personálu v zařízeních AS však je někdy nasměrováno nejen k lidem, kteří jsou v sociální nouzi, avšak mají vůli nalézt z ní cestu ven, ale i k lidem, kteří zneužívají velmi dobře „vypolstrovanou“ sociální síť našeho státu na úkor ostatních. Uvedu příklad: Když se trochu oteplí, účastníci evangelických bohoslužeb v Červeném kostele při odchodu procházejí okolo mladého muže, sedícího na venkovních schodech, který si zakrývá tvář a žebrá. Je v Brně ubytován v AS, odkud ho znám. Jeho život je financován státními podporami, není ochoten řádně pracovat, protože je líný. Když je pod vlivem alkoholu, chlubí se ostatním spolunocležníkům, „jak jsou ti lidé blbí“, a vítězoslavně rozevívá peněženku s vyžebnanými bankovkami. Byly tam tisíce. Byl jsem osobně u toho. Za to však nemůže Armáda spásy.

Jan Sláma, občasný dobrovolník AS

naše sbory

Daňkovice

Hned po vyhlášení tolerančního patentu roku 1781 se velká část obyvatel z obcí příslušných k dnešnímu sboru (Daňkovice, Krásné, Spělkov a Borovnice) přihlásila k protestantské konfesi a byla zapsána do jimramovského sboru helvétského vyznání. Věřící v Daňkovicích si postavili roku 1785 dřevěnou modlitebnu a poměrně brzy ji přestavěli na kamenný kostel. Ten je dodnes jednou z mála zachovalých památek toleranční doby.

Daňkovický sbor (přesněji řečeno daňkovická filiálka jimramovského sboru) přestoupil kvůli lepšímu spojení v roce 1830 ke sboru ve Sněžném (tehdy Německém). Borovnický sbor (borovnická filiálka) si roku 1886 postavil svůj vlastní kostelík. Od té doby obě „nesamostatné“ části, jak daňkovická, tak borovnická, usilovaly o společného pastora, nemohly se však dohodnout o jeho místě bydliště. Prvním společným vikářem byl zvolen 30. 10. 1887 Vlastimil Juren a bydlel v Daňkovicích. V srpnu však odešel do Časlavi. Od ledna 1891 do října 1894 působil v obou filiálkách sněženského sboru Josef Souček (pozdější první synodní senior ČCE) a bydlel opět v Daňkovicích. V roce 1894 se borovničtí od Daňkovic oddělili. Po dlouhých jednáních se 26. 10. 1904 podařilo „daňkovským“ získat samostatnost od Sněžného.

Prvním farářem nově vzniklého sboru byl zvolen 12. 10. 1905 Jindřich Švanda z Velimi a v Daňkovicích byla postavena roku 1908 nová fara. Po smrti prvního faráře byl sbor čtyři roky uprázdňen. Roku 1913 nastoupil farář Rudolf Mahovský, ale roku 1920 odešel do Humpolce. Sbor byl opět neobsazen, tentokrát na deset let. Od března roku 1931 do prosince 1932 zde byl farář Bohumír Popelář. Odešel do Šonova a rok byl sbor neobsazen. V listopadu 1933 nastoupil vikář Václav Kejř (opět pozdější synodní senior). Václav Kejř byl velmi oblíben a svou nezlomnou energií a zaujetím pro věc pozvedl daňkovický sbor k vysoké aktivitě. Především se mu podařilo podchytit mládež. Bohužel i tento farář po pěti letech odešel do sboru v Novém Městě na Moravě. V letech 1939 – 1943 působil ve sboru farář Miloš Krybus a od dubna 1944 do května 1959 farář Jan Ámos Verner.

Patnáct let působení faráře Vernera zahrnuje konec války a složité období kolektivizace venkova. Toto období má své stinné i světlé stránky. Mezi ty stinné patří, že bratr farář (možná pod tlakem, možná i z vlastního přesvědčení) tlačil členy vlastního sboru k přijetí socialistických ideálů a k ustoupení kolektivizačním tlakům, ale žít tu dobu bylo nesrovnatelně horší, než o ní jen tak letmo psát. Světlou stránkou je aktivní účast věřících na životě sboru a velmi soustavná sborová práce.

Po odchodu faráře Vernera přišel do sboru 1. 1. 1960 farář Jan Žilka. Byl to charismatický duchovní, který velmi pozvedl sborovou práci a především podchytil mládež (do tohoto období spadá i moje aktivní působení v tomto sboru, nejprve v době dětství, později v dospívání, a to od roku 1960 do roku 1968). V těchto letech jsem se velmi aktivně účastnila všeho dění ve sboru. Především jsme s farářem Žilkou každoročně nacvičovali vánoční „říkání“ a koledy, které jsme pak recitovali a zpívali na vánoční besídce. Byly jsme čtyři kamarádky ze Spělkova a každou neděli jsme chodily do kostela (cesta do Daňkovic obnáší tři kilometry chůze, nebyl to však pro nás mladé žádný problém). Do kostela jsme chodily velmi

rády, jednak kvůli bratru faráři, který to s námi mladými prostě uměl, jednak tam byla velká legrace. Celé bohoslužby jsme často myslely na úplně něco jiného (hlavně jsme se při tom celou bohoslužbu neustále smály), než co se právě aktuálně dělo, ale bratr farář se nikdy nezlobil. Paní farářová skvěle zpívala a hrála na varhany. Pokud se mohla zúčastnit bohoslužeb, byl to zážitek. První rok (to je v roce 1961) jsme chodili do náboženství, ale pak byla výuka náboženství ve školách zakázána. Poprvé jsem si tehdy uvědomila, že je skutečně něco zlého v tomto režimu. Konec šedesátých lét však přinesl ohromné uvolnění. Mohli jsme svobodně chodit do kostela a v roce 1967 jsme se začali připravovat na konfirmaci. Bylo nás 15 konfirmandů, pan farář se nám velmi věnoval. Neopakovatelné byly i biblické hodiny, které se konaly u nás doma po celá šedesátá léta. Byl to vždy sváteční večer se svátečním ubrusem na stole a upečenou bábovkou (to v rodinách kulaků, kterým nezbylo nic, bylo docela obtížné). Vždy se u nás sešli místní evangelíci a přišel i devadesátiletý bratr Pavliš ze Spělkova, který hrál na housle. Ačkoli se podle jeho hry nedala zpívat ani nota, nikdo se nepohoršoval a vždy jsme byli velmi rádi, že je mezi námi. Byly to velmi krásné večery.

V roce 1968 se farář Jan Žilka přestěhoval do Kyjova a v únoru roku 1968 nastoupil farář Jan Šimek. S příchodem „normalizace“ státní dozor zesílil a kdo chtěl do školy nebo dělat odbornější práci, musel do KSČ. Ve sboru se začal vykonávat minimální počet služebností, fakticky se konaly pouze církevní pohřby. Členové sboru postupně ochladali ve své účasti na činnosti sboru. Jednak postupně odvykali, jednak měli strach, jiným to možná bylo jedno, někteří měli možná důležitější práci.

Farář Jan Šimek nedokázal probudit sbor z letargie, a když odešel v roce 1981 do Aše, sbor zůstal na devět let neobsazen. Bohoslužby často vedl dlouholetý kurátor sboru František Tesárek ze Spělkova, který byl stále znovu ochoten zastupovat sbor na veřejnosti a v seniorátu. Díky věrným bratrům a sestrami, obětavé práci administrátora faráře Jaroslava Pfanna ze Sněžného a pomocí dalších farářů ze seniorátu a roční administrace farářky Lavické z Telecího daňkovický sbor přece přežil (duchovně i fakticky).

V červenci 1990 přišli do sboru manželé Mamulovi, oba faráři. Lýdie Mamulová vedla sbor v Daňkovicích, její muž byl farářem ve Sněžném a samozřejmě společně bydleli ve sněženské faře. Do sboru se postupně vracel život. Farní byt se začal pronajímat v letních měsících zájemcům o dovolenou (z řad sester a bratrů z evangelické církve) v srdci Vysočiny. O letních i zimních prázdninách zde tráví odpočinek děti z evangelických rodin, které mají problémy s dýcháním.

Ve sboru se začaly konat biblické hodiny a hodiny pro děti a mládež. V roce 1993 se zde opět konala (po dlouhých patnácti letech) konfirmace. Počet členů sboru klesl ze 730 v roce 1968 na 300 v roce 1993.

Sestra farářka i se svým manželem odešli v roce 1997. Od roku 1997 administroval daňkovický sbor farář Plecháček z Veselí a od roku 2000 bratr Michal Vogl ze Sněžného. Sbor je tedy opět pouze administrován, ale probíhá oprava fary i kostela (je pořízováno nové topení). Někdy se stává, že na bohoslužby v Daňkovicích přijdou dva nebo tři lidé. Ačkoliv počet věřících velmi poklesl, díky Boží milosti a věrnosti Kristových následovníků daňkovický sbor stále žije a věříme, že bude žít i nadále.

Z kroniky místního sboru vybrala Dagmar Stejskalová

lidé ve sboru

Brno I

1.5. Libuše Burgetová	77 let
2.5. Iva Oukropcová	30 let
2.5. Zuzana Peňázová	75 let
3.5. Vojtěch Štursa	20 let
5.5. Julie Živná	79 let
6.5. Marie Bednářová	95 let
6.5. Dagmar Vymazalová	40 let
10.5. Hana Holčíková	91 let
10.5. Vladislav Klíma	87 let
11.5. Květuše Bednářová	84 let
12.5. Mariana Firbasová	20 let
14.5. Oldřich Krejčí	77 let
14.5. Jiřina Švarcová	79 let
14.5. Alice Zálešáková	50 let
15.5. Jana Králová	40 let
15.5. Olga Ježková	83 let
16.5. Aloisie Niedermayerová	98 let
16.5. Milan Zabloudil	50 let
17.5. Dagmar Malíková	60 let
17.5. Emilie Perková	86 let
17.5. Emilie Továrková	83 let
19.5. Soňa Kocmanová	20 let
20.5. Denisa Valešová	30 let
23.5. Emílie Pavlasová	92 let
26.5. Jaromír Kožoušek	81 let
27.5. Bronislava Horňáková	50 let
28.5. Jarmila Bažantová	83 let
30.5. Františka Elederová	91 let
30.5. Josef Hanák	76 let

(uvádíme kulatá výročí a od 75 let všechny)

Pokřtěni byli (rok narození):

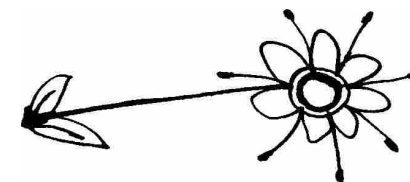
30.3. Zlata Šebestová, 2007
6.4. Anastázie Hloušková, 2008
13.4. Adéla Vrbková, 2008

Rozloučili jsme se:

5.4. Žofie Klemková, nar. 1923	11.4. Věra Zemanová, nar. 1918
22.4. Marie Müllerová, nar. 1918	

Bože, nebeský Otče, tys poslal na svět slovo pravdy a Ducha posvěcení, a tak ses nás hříšných ujal v našich zkouškách a souženích. Dej, abychom na této víře měli dosti, než se nám dáš poznat ve svém království. O to tě prosíme, trojjediný Bože, Otče, Synu i Duchu svatý, požehnaný na věky věků. Amen.

Kolekta Trojiční neděle

bude

Květnové hudební nešpory

Budou se konat v neděli 4. května 2008 v 19.30 hodin v Červeném kostele. Účinkují: Sol et Sedes, umělecká vedoucí Linda Keprtová. Program: Jan Dismas Zelenka, Jacobus Handl-Gallus, Johann Sebastian Bach. Biblické zamyšlení: Mgr. Štěpán Hájek. Dobrovolné vstupné bude věnováno Klubu přátel červenobílé hole, o.s. v Brně. Projekt podporuje Jihomoravský kraj a statutární město Brno. Pořádají a zvou sbory Českobratrské církve evangelické Brno I a Brno – Husovice.

Klub otevřených dveří

Každý čtvrtek od 10 do 12 hodin, Opletalova 6. Program bude upřesněn na nástěnce.

Kavárnička

Každou středu od 15 hodin, Opletalova 6, sál Václava Pokorného

- 7. 5. bude bratr Jan Franců vyprávět o cestě po Švédsku
- 14. 5. přijdou zahrát studenti konzervatoře
- 21. 5. s profesorem Procházkou se vrátíme k událostem roku 1968
- 28. 5. bude naším milým hostem bratr farář Jan Pokorný

Jarní ekumenická neděle

Během Trojiční neděle 18. května přijmou sbory pěti církví v centru Brna jako hosty kazatele sousedních církví. Bohoslužba bude podle zvyklostí domácího sboru a hosté poslouží kázáním.

Sbor	Místo a čas	Kazatel
ČCE	8:30 BK a 10:00 ČK	Jan Asszonyi (CB)
ŘKC	9:30 sv. Jakub	Jiří Gruber (ČCE)
SKC	16:15 Opletalova 6	Václav Slouk (ŘKC)
CČSH	10:00 Botanická	Rostislav Toman (SKC)
CB	9:00 Kounicova	Eva Matějková (CČSH)

Sborový rozhovor o pravoslaví

V rámci pravidelných sborových rozhovorů na Opletalově 6 budeme mít v pondělí 19. května v 19 hodin příležitost setkat se s prot. Mgr. Josefem Fejsakem, který nám představí život pravoslavné církevní obce v Brně, v níž je duchovním správcem. Zveme k hojně účasti. (www.pravoslavbrno.cz)

Noc muzeí

V sobotu 24. května od 18 do 24 hodin chceme v rámci Noci muzeí otevřít účastníkům této hojně navštěvované akce také Červený kostel. Připravili jsme pro ně varhanní hudbu, slovo o historii kostela, představí se brněnská Diakonie a nabídneme knížky a letáky o životě sboru. Kdo by chtěl pomoci, může se přihlásit bratru farářům Gruberovi.

ze sboru Brno-Husovice

Když nás moře volá, opouštíme mola...

...doslova huláká 45 dětských hlasů, 15 vedoucích a taky zdravotnice. Ten správný tón už určitě chytá i kuchařská dvojka v kuchyni, u starého, krásného a dobrého sporáku. Pan farář, s nasazenou kapitánskou čepicí, po námořnicku řeže do kytary a k tomu navíc hodně zvesela hraje trubka, akordeon, flétna, pozoun, housle, pár bubnů, a zdá se, že i srdce všech teď společně tlučou v jednom rytmu.

Chci využít příležitosti a na tomto místě Vám povědět, co se děje ve středisku biblických kurzů na Blažkově první tři týdny letních prázdnin. Seniorátní výbor pro děti brněnského seniorátu společně se sdružením YMCA Brno pořádá pro děti dva desetidenní běhy letních táborů. Pro mladší, od 1. do 5. třídy, a pro starší děti.

Dětské tábory na Blažkově mají mnohaletou tradici. Do jedoucího vlaku jsem troufale přistoupil v roce 1999, takže z pohledu blažkovské historie určitě nejsem skalní blažkovák. Dovolím si ale tvrdit, že od té doby za dětský tábor na Blažkově dýchám, snad podobně jako ti, kteří s Blažkovem doslova vyrůstali. Můj blízký vztah se vytvářel již před léty, kdy jsem okolí Blažkova mohl důvěrně poznávat z táborů konaných pár set metrů od střediska, na louce u totemu.

Společenství v přírodě na krásném místě, kamarádství při prožívání táborového příběhu, zpívání, povídání a naslouchání. Dětské duše na blažkovském táboře, ale i duše vedoucích a dalších zúčastněných, kteří se starají o hladký průběh tábora, naplňuje společně strávený čas nějak intenzivněji a hlouběji. Snažíme se nic neošidit a vše důkladně připravujeme. Víme ale, že nebude-li strážit město Hospodin, nadarmo budeme bdít... Uvědomujeme si naše možnosti, a o to větší díky patří právě Pánu Bohu. Věnovat svůj volný čas a odpovědnost v nejpříjemnější době roku dětem není pro žádného vedoucího ani pro pana faráře určitě ztrátou času. Naopak, je to zisk. Zisk pro děti, dospělé, snad i pro život našich sborů.

Letos poprvé povede běh pro mladší děti farář Ondřej Ruml z Rovečného, kterému předal štafetu Jan Plecháček z Heřmanova Městce. Starší děti bude mít na starosti Pavel Freitinger z Vanovic. Vrátime-li se trochu do historie, nesmíme zapomenout na dlouholeté vedení táborů Tomášem Trusinou a Pavlem a Janou Kašparovými. Všem také patří poděkování za budování této dobré tradice. Na nás je udržet ji i pro další generace. A Blažkovu chci popřát, ať dál působí jako svorník mezi dětmi, mladými lidmi i dospělými a ať je místem, odkud je blízko do přírody, k Bohu i lidským srdcím.

Petr Konvalinka

dětský koutek

Ovečky v prázdné hrobce

Ahojte holky a kluci.

Chodím do dětského klubu Ovečky. Jednou si pro nás teta Katka připravila dobrodružnou hru Na archeology. Nejdřív jsme si povídali o tom, co se děje s člověkem po smrti. Duše prý jde buďto k Bohu, nebo do věčného zahynutí. A tělo shnije v hrobě. Dávno ve starých dobách se prý mrtvoly natíraly různými mastičkami a zabalovaly do pláten. Teta Katka nám ukázala na Davčovi, jak se dělaly mumie. Celého ho omotala toaletěákem, protože plátna tolik neměla. A pak nám říkala, že čím slavnější byl ten mrtvý, tím větší a bohatší měl hrobku, do které byl uložený. Pak se zeptala: „Víš někdo, kdo to jsou archeologové?“ Přihlásil se pětiletý Vojtíšek: „To jsou ti, co vykopávají kosti dinosaurů“. „No výborně“, povídá teta, „a taky hledají všechno, co pochází ze starých dob, zbraně, šperky, nádoby. Protože je důležité vědět, jak lidé žili před mnoha lety. A nejvíc se toho najde právě v hrobkách“.

A pak se nás ptala, jestli jsme slyšeli příběh o Pánu Ježíši. Jak ho vojáci zatklí v Getsemanské zahradě a jak ho potom Židé nechali ukřižovat. Pán Ježíš na tom kříži umřel a jeho duch šel k Bohu. Tělo sundali a jeho přítel, Josef z Arimatie, ho uložil do své hrobky ve skále. Vchod do toho hrobu pak zavalili velkým kulatým kamenem a nechali hlídat.

„Tak děcka, a my si dneska zahrajeme na archeology a budeme tu hrobku hledat, abychom se dověděli, jak to s Ježíšem bylo dál“.

Rozdala nám klobouky a baterky a nejdřív jsme měli hledat mapu. Našel ji Davča, co dělal mumii. Na mapě bylo jedno místo označené křížkem a druhé kolečkem. Bylo tam napsáno, že pod křížkem je klíč k hrobce. Kolečko označuje hrobku. Měli jsme teda hledat v klubové místnosti něco s křížkem. Vojtíšek našel obrázkovou kostku s písničkou o Pánu Ježíši. Byla k nám natočená tou stranou s křížem. Zkusili jsme ji nadzvednout a víte, co pod ní bylo? Klíče! Teta Katka říkala, že když najdem dveře, ke kterým ty klíče pasují, tak najdem i hrobku. Nasadili jsme si klobouky, rozsvítili baterky a šli jsme pátrat.

Nakonec jsme našli dveře do sborové kuchyně. Tam byl jeden stůl jinak než obvykle, byl přes něj přehoz až na zem a vchod pod ten stůl byl zatarasenej takovým, no, jako ten kulatý kámen to vypadalo. To byla jako ta hrobka.

Měli jsme po jednom vlézt dovnitř a každé přinést, co tam najde. A víte, co tam bylo? Žádná mrtvola, žádná mumie! Smotaný pruh plátna a na nich napsané JEŽÍŠ ŽIJE!

Teta Katka nám ty pruh plátna uvázala kolem hlavy, takže jsme vypadali jako nějaký karatisti. Pak jsme šli na koberec, kde si vždycky povídáme důležité věci. Vrátili jsme klobouky a baterky a teď jsme pro změnu zase byli bojovníci.

Teta nám říkala, že Ježíš v hrobě nezůstal, že byl vzkříšen z mrtvých. Ukázal se učedníkům, aby se přesvědčili, že je to opravdu on, a pak odešel do nebe k Bohu Otci. Proto je jeho hrob prázdný a prázdný hrob znamená, že Ježíš není mrtvý, ale že žije.

Ježíš byl největší bojovník, protože přemohl smrt. Přemohl to, čeho se nejvíc bojíme. I nám může dát nový život - život v Boží síle.

„A vy jste teď takoví Boží bojovníci“, říká teta Katka, „ připravte si pěsti a

udělejte nějaký bojový postoj!“ Nakročili jsme, pěsti nastavili jako při boxování. Stáli jsme tam jako komando Božích bojovníků připravených k boji. Na hlavě členku s nápisem JEŽÍŠ ŽIJE!

„A co nám teď můžou všichni zlodusi a našeptávači? Nic nám nemůžou! Protože máme nový život v Boží síle. A tento vítězný život nikdy nekončí. Tedy ano, jednou umřeme a tělo půjde do hrobu, ale jestli věříš v Ježíše, Syna Božího, má tvoje duše život věčný. Život s Bohem, který nikdy nekončí.“ Teta Katka nás ujistila, že je to napsané v Bibli. Myslím, že je to nějak takhle: „Nebot Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný“ (J 3,16).

Ještě jsme zazpívali písničku „Věřím, že Bible...“, a pak jsme se vydali hledat další poklad. Jedna hodná maminka nám na tajné místo schovala pytlík bonbonů. Odcházel jsem domů, s členkou na hlavě a s bonbonem v puse, a říkal si, „Co asi bude přístě?“

Váš Kuba z Oveček

kniha

Kniha o důvěrné kráse židovství

Chtěla bych se dnes ještě vrátit k článku bratra Jana Franců, kterým nám v šestém čísle loňského ročníku Setkávání doporučil knížku Paula Spiegelera „Kdo jsou Židé?“ V originále se kniha jmenuje Was ist koscher? Jüdischer Glaube - jüdisches Leben / česky Co je košer? Židovská víra - židovský život/. Knihu jsem na jeho doporučení přečetla, ba ještě jsem se k ní několikrát vrátila, a stále jsem v ní objevovala něco nového.

Zaujme vás už předmluva k českému vydání, kterou napsal evangelík Erazim Kohák. Nazval Spiegelovu knihu „knihou o důvěrné kráse židovství.“

V Německu se tato kniha stala bestsellerem a vyšla ve čtyřech vydáních. Vloni jsme ji tedy poprvé mohli číst česky zásluhou brněnských překladatelů Evy a Pavla Dobšíkových pod názvem „Kdo jsou Židé?“ Pokračujme ještě slovy předmluvy v jejím doporučení: „Je to kniha o vši kráse, bohatství i bolesti tisíciletí židovské kulturní tradice. Tím je to i kniha o nás, o důležité a opomínané složce naší vlastní kulturní totožnosti. Je to kniha o židovství, se kterým žijeme a jež nosíme i v sobě, leč pramálo je známe.“

Překladatelům tuto knihu půjčila německá maturanťka, které pomáhali naučit se česky. Chtěla se totiž stát evangelickou farářkou a uvažovala o tom, že se usadí v České republice. Říkala, že tuhle knížku četli její rodiče, babička a řada známých a že ji všichni považují za velmi zajímavou. Po přečtení byla Eva Dobšíková i její syn Pavel knihou nadšeni, a to nejen jejím obsahem, ale i zábavným a vtipným pojetím vážných věcí, a rozhodli se ji přeložit.

Paul Spiegel totiž napsal svou knihu pro nejširší veřejnost. Chtěl své čtenáře jakéhokoliv vzdělání či smýšlení seznámit s židovstvím a poukázat také na jeho souvislost s křesťanstvím. Byl přesvědčen, že vzájemným poznáváním lépe pochopíme své odlišnosti, zájmy a potřeby. Vždyť soužití v různosti obohacuje, ale soužití v neznalosti ohrožuje.

Ve Spiegelově knize najdeme odpověď na otázky, co a jak a proč se událo za čtyři tisíce let v dějinách jednoho z nejstarších národů světa. Proč se Židů třeba jejich spoluobčané často báli a někteří se snad bojí i dnes? A tady musím

zdůraznit, že kniha není žádná učebnice, přečtete ji jedním dechem, skoro jako román.

A ještě pár slov o autorovi - kdo je Paul Spiegel? Narodil se v roce 1937 jako syn dobytkaře v obci Warendorf v dnešním Severním Porýní-Vestfálsku. Jeho rodina se po útocích nacistů během Křišťálové noci v roce 1938 přestěhovala do Belgie v naději, že se zachrání. Tam ale byli její členové zatčeni a skončili v koncentračních táborech v Osvětimi a v Dachau. Naštěstí Paul i jeho matka přežili a po osvobození se vrátili do rodného města. Paul Spiegel se stal publicistou a angažoval se ve veřejné práci. Neúnavně bojoval za důstojný a bezpečný život nejen pro Židy. Nikdy neuvažoval o odchodu do Izraele, jak to bylo obvyklé u Židů, kteří přežili holokaust. Oženil se a má dvě dcery. Do vrcholné funkce předsedy Ústřední rady Židů v Německu byl zvolen v roce 2000. Všechny, kdo ho znali, zarmoutil, když 30. dubna 2006 zemřel. Nebylo mu ještě ani 68 let. Jeho práci, jeho úsilí a snahu ocenili i nejvyšší představitelé politického života v Německu, např. spolkový prezident nebo spolková kancléřka Angela Merkelová, která napsala, že zesnulý předseda Ústřední rady Židů v Německu jako význačná osobnost nabádal k občanské odvaze, toleranci a vzájemnému respektu. Zabraňoval svou činností nepřátelství k cizincům a antisemitismu.

Znovu bych chtěla zdůraznit, že kniha Paula Spiegela není učebnice, i když se z ní mnoho naučíte a taky budete muset mnohé promyslet. I znova. Často říkáme, že Židé jsou naši starší bratři ve víře. Vždyť náš Starý zákon je židovská Tora. Máme tedy jedinečnou společnou knihu. Ostatně celá západní civilizace, jak ji dnes známe, s představou svobody jedince, se sociální odpovědností společnosti, vyrůstá přece ze židovských kulturních kořenů. A tak bez základních znalostí o židovství vlastně nemůžeme porozumět ani své civilizaci, ani sami sobě. Tady se nabízí příležitost dozvědět se to velmi zajímavým způsobem. Spiegelovu knihu vřele doporučuji Vaší pozornosti. Je k dostání v brněnském Vzdělávacím a kulturním centru na třídě kpt.Jaroše 3. Eva Simková

Vzpomínka na Dalibora Chrástka

V dubnovém čísle „Setkávání“ bylo uveřejněno oznámení, že v létě se budou konat děkovné bohoslužby za Dalibora Chrástka. Dalibora jsem znala z fakulty, ze Sdružení evangelické mládeže i z YMCY. Po zprávě, že se v Anglii oženil, jsem o něm mnoho let neslyšela, věděla jsem jen, že je zaměstnán v Britském muzeu v Londýně.

V r. 1968 jsem s Čedokem podnikla cestu po Británii. V Yorku nás zastihla zpráva o okupaci Československa. Po návratu do Londýna jsme se dověděli, že pražské letiště nepřijímá a nevěděli jsme, co bude dál. Tehdy jsem si vzpomněla na Dalibora. Nepsala jsem mu dopis, že bych se s ním ráda poradila, jak hledat zaměstnání pro případ, že bych v Anglii uvázla. Dopis jsem odevzdala vrátnému muzea. Týž den večer volal Dalibor a pozval mne, abych za ním přišla do muzea. Přijal mne, jako kdybychom se naposledy viděli včera. Řekl mi, že moje představa o hledání místa pokojské je nereálná a nabídl mi, že mi při hledání zaměstnání bude nápomocen.

Další den nám ale oznámili, že budeme letecky dopraveni do Vídně a odtud vlakem domů. Neměla jsem ani čas se s Daliborem osobně rozloučit, svoje poděkování jsem mu poslala až z Brna. Z této cesty mi zůstala vděčnost za Daliborovu bratrskou vstřícnost. A vědomí, jak snadno se člověk může stát běžencem. Obávám se, že pamětníků, kteří Dalibora znali, je už velmi málo. Proto píše tuto vzpomínku. Milena Svitavská

ze staršovstva

Brno I

Na začátku dubnové schůze byla provedena volba funkcionářů staršovstva. Po oznámení dosavadního kurátora Blahoslava Šimka, že již nebude na funkci kandidovat, byl velkou většinou zvolen novým kurátorem bratr Václav Matoulek a místokurátorem Milan Ryšavý. Předsedou staršovstva byl zvolen Jiří Gruber. Poté bylo rozhodnuto o prodloužení povolávací listiny prvního faráře Jiřího Grubera do konce roku 2014, kdy dosáhne důchodového věku. Příslušné listiny budou zaslány k potvrzení Synodní radě. Dále jsme hodnotili uplynulé období. Spokojenost byla se sborovým rozhovorem o euthanasii i s průběhem velikonočních bohoslužeb, zejména s rozhlasovým přenosem, na který přišlo mnoho kladných ohlasů. Všem se velmi líbila opera Kristov dotyk. Sestře Lydii Pospíšilové, která nesla největší tíhu organizačních příprav, zašle staršovstvo písemné poděkování. Staršovstvo vyslovilo souhlas s ohlášenými křty dospělých, dětí a přijetím do sboru. Věnovali jsme se přípravě rodinné neděle, presbyterní konference a jarní ekumenické neděle. Bratr farář informoval o zapojení do akce Noc muzeí. Byl schválen detailní rozpočet na sborové aktivity s dětmi a mládeží. Stavební firma zahájila pokládání dlažby na terase a sanační omítku na fasádě na Opletalově ulici. Bratr Matoulek informoval o návštěvě Basileje, které se zúčastní 17 členů sboru. Bratr Ventruha informoval o dění ve středisku Diakonie. Jiří Gruber

Brno II

Nová náboženskost a letitá odcírkevňenost našeho prostředí zaměstnaly povelikonoční schůzi staršovstva jako krátké téma po úvodu. Mezi hospodářskými přehledy a zprávami bylo potřeba věnovat pozornost rovněž události, která sbor zaměstná v letních měsících: po více než půldruhém desetiletí je nejvyšší čas na to, aby se podařilo znovu vymalovat „naš kostel“ – hlavní sál Blahoslavova domu. Nejvíce jednacího času si (pochopitelně) vzalo projednávání nových povinností staršovstva, které vznikají blížícím se datem odchodu našeho faráře J. Malého na nové působiště. Staršovstvo pokládá za svůj úkol předložit sboru co nejkonkrétnější návrh na nové obsazení uprazdňovaného kazatelského místa. Sborové shromáždění vzalo letos s potěšením na vědomí skutečnost, že ve sboru se aktivně projevuje skupina mládeže; staršovstvo se proto rozhodlo pozvat k pravidelné účasti na svých jednáních zástupkyni mládeže. Jaroslav Vítek

Brno – Židenice

Dubnovou schůzi (9. IV.) jsme v Židenicích pojali jako poslední setkání odstoupivšího a zároveň jako první ustavující schůzi nově zvoleného staršovstva. V důsledku tohoto mírně společenského akcentu jsme také na začátku schůze přijali malé občerstvení (postarala se odstupující členka Alice). Ještě před zahájením schůze vyklidili přítomní presbyteři suterénní kuchyňku, většinou jen nádobí a kuchyňské přístroje, protože stavební úpravy už opravdu začínají. – Vlastní jednání: podle církevních řádů zvolili noví presbyteři kurátora (ing. M. Maňák) a předsedu staršovstva (opět M. Maňák) i další funkcionáře a rozdělili kompetence – i členům sboru mimo staršovstvo – za jednotlivé úseky sborové práce. Zbytek schůze byl věnován obvyklým úkolům. Jana Nechutová

modlitba

Pane Bože, skláníme se před tebou a chceme ti i dnes za mnohé poděkovat: především za to, že nás přijímáš stále znova i s našimi úlety a chybami, kterých se nedokážeme zbavit.

Děkujeme ti za možnost setkání s věřícími bratry a sestrami. Dej, ať dokážeme využít této příležitosti i k vzájemnému sdílení a hledání tvojí vůle pro naše důležitá rozhodování.

Děkujeme za hojnost jídla a pohodlí našich domovů, a prosíme, otvírej naše srdce i dlaň pro solidaritu s těmi, kteří to nemají.

Prosíme za tvoji ochranu a vedení našich dětí a vnuků, kteří žijí pod každodenním tlakem všech módních zábav, nadpozemských příšer a počítačových her. Prosíme, dej, aby poznali smysl života, a i když třeba s oklikami, šli za tebou. K doprovodu na této nelehké cestě, jdoucí jako by proti proudu, dej, prosíme, rodičům dost sil, trpělivosti a moudrosti.

Dej i nám ostatním vůli a ochotu se angažovat v potřebách lidí kolem nás, dokud jsme k tomu zdravotně způsobilí. Prosíme za členy staršovstva zdejšího sboru, aby v této službě a přijímání úkolů byli ostatním příkladem.

Prosíme za vnitřní pokoj a vyrovnanost, kterou bychom přinášeli do svých rodin i do svého okolí.

Děkujeme ti za možnost slyšet i dnes výklad tvého slova, a dej, ať nás osloví.

Amen

Modlitba Jany Slámové při bohoslužbách v Brně - Židenicích dne 30. března

Obrázek na obálce je převzat k knihy Čtení z Bible, ilustrace Václav Sokol

Setkávání – brněnský evangelický měsíčník. Ročník VIII. Vydávají sbory Českobratrské církve evangelické Brno I a Brno II. Odpovědní redaktoři: Jiří Gruber, Jaroslav Vítek. Spolupracovali: Marek Baláš, Věra Dadáková, Hana Dvořáková, Jan Franců, Ladislav Hájek, Jiří Malý, Ludmila Marková, Marie Melicharová, Ctirad Novák, Jana Slámová, Dagmar Stejskalová, Blahoslav Šimek a další. Registrováno pod číslem MK ČR E12109. Vychází 10× ročně. Doporučená cena jednotlivého čísla 10 Kč.

Adresa sboru ČCE Brno I: Opletalova 6, 602 00 Brno, tel. 542 211 453,

email: ccebrno1@atlas.cz, <http://brno1.evangnet.cz>

Adresa sboru ČCE Brno II: Lidická 79, 602 00 Brno, tel. 541 212 469,

email: evsboii@iol.cz, <http://brno-ii.evangnet.cz>
